

УОПСАЙ ҮӨРЭХ ОСКУОЛАЛАРЫГАР КОММУНИСТИЧЕСКАЙ
ИТИЙНИ, ҮЛЭБЭ БЭЛЭМНЭЭНИИ САЛГЫЫ ТУПСАРЫАХХА

Бу дараа балаарын ийнш 25 күнү-
лэи оуларн амалыт жорСЛКС оро-
нуоннаары комитетин VII плену-
на "Чонсай үөрэхтөөннн оууола-
арын үөрэнээччилэрин коммуни-
стическая нутингэ уонна киинэлэри
үлээ бэлэмнээһингэ" оройуонна-
ары комсомольский тэрилтэ со-
руктарын туһунан оонкурууну
оуууласта.

АССКН КК «Идеологический, политический и нэпэр үлэи салгыи үүсэарыи түһүмэл» дуурайа, диктэ «Ахылаатчыт» ИБСЛКС райкомун иккис секретары В. Е. Попов, олору итингэи кэлмэс сыйлааи, соруи майгы, ай-сикаа өтүүнэи сипит, үлэи тэнтээр, олоххо үрдүк көрдөбүлээх киһиэи итэи таһаарары эрийэр. Итинэи сибээстэи ИБСЛКС КК IV пленуму «Убсай үөрэхтээһин оқуоаларыгар үөрэнээччилэри коммунистическай итингэи уонна киһилэри үлэри бэлэмлээһингэ үлэи хүү-бүтүрүтэри түһүмэл» уураабытар Комсомол оқуолада үлэтэ дьиригити ыратыллыаи уонна оқуодаагыаи комсомольскай уонна пионерскай тэриятэлэр үлэлэрии сана үрдүк көрдүкэи таһаарар, отто; бари атын комсомольскай тэриятэлэр оқуола үлэтигэр активнайдык кэмелеллээрүтэр соруу оруорулуна.

[illegible]

Оройуон оскуолаларыгар үөрэ-
чи билин хаачыстыбата сыһыста
турсан инэр, диэн бэллэтээтэ дь-
кыллатчат. Ааспыт үөрөх ды-
лытар оройуон урдүнэн 4016 оҕо
үөрэммиттэн 3905, ол иһигэр
166-та наар «4» уопка «5» «мдд»
зарыһан, кылаа-тарм бүтэрдэ.
1978 сыллаахы түмүктөн
үөрөҕи билин 0,5 бырыһыан, би-
лин хаачыстыбата 0,9 бырыһыан
үрдэтэ. Комсомолецтар үөрөҕи
билинилэрэ 98,7 бырыһыанга та-
араста.

Үүрэгн 100 бичгийнхэн билэрн сэтгэнэнт комсомольский тари́тэ-дэр ахсааннара абиллэн илэр. Ол курдуу бийлгыт үүрөх дымылгар 12 комсомольский тари́тэ 100 бичгийнхэн үүрэгн сэтгэнэ. Сылдн, Хатылы, Мугудай орто, Чурагны арыс кыдаастаах оскуолаарын комсомольский тари́тэхэрэ сыллата хаалгыта суох үлэшилэр. Чурагны 1 уонна 2 № дэх, Арылхын арыс кыдаастаах оскуолаарыгар комсомолецт агардара «4» уонна «5» сылларгорт үөрөнэр.

Од гынан баран, сорох номсо-
мольский, пионерский тэрилтэлэр
үөрөдү биллип хаачыстыбатын үр-

ЫБСАКС оройуоннаабы комитетын VII пленума

Детиныг баянги да иргэдийнхэн
сэтгэл суух үзэлмэлдэр. Өмч гур-
дуг, бахэм өргө оюулагтайгар
модернат-оюулагд өнйр да хаа-
чмасынхаа үөрлөр бодомдотон
суух, тэгтгэлхэн да комсомол-
сүлж, шигнэл өрн хаачмасынхаа
үөрлөр.

Орто үөрэх дэмлэгч бары оскуолатаары комсомольскан, пионерскан тарилгээр үөрэх билигч, хаачыстыбатын үрдэтиг эрдэттэн ылан үлэниилээр эришилэр. Ол ниһинтан үөрэхтөрүгөр ситиснэг оолорго үчүгэйдэн үөрөнөр, активист комсомолдгары, пионердары сыймыртыахха. Кинилэр ыһтар үлэмэри мэддөх хөнтүрөөлөөн, бирэмэтигэр сөтөөх көмүүг оңчуллуохтаах.

Орто үөрэх—олх көрдөбүлүнэн буолла. Билиги оройуоммутугар бүтүүн орто үөрэхтээни сокуона сүһүлүнэн тутуһуулар. Ол ыһан баран Хайахыт орто оскуолатыгар 5 оҕо, Бахыс орто оскуолатыгар 3 үөрэнээччи билдибэт биричиннээн оскуолага үөрэммэтиһэр. Үөрэх дымдын ортотугар оскуона үөрөнөөччилэрин профтехучилищеларга, кинээни оскуодаларга көһөрүү түбэтэлэр бааллар. Ол курдук, Кытааннах уонна Чурапчы орто оскуолатыттан ааспыт үөрэх дымдугор 16 үөрэнээччи көстүлэр. Ити барыта комсомольскан тарилгэлэр ситэтэ суох үлэниилэринэн быһаарыллар.

Толору техническэй лээх байдлаахыгар үлэһиттэр үрдүк ситини түрүтүмүс буюталлар. Бу улахан суолталаах кэснэлээх үлэни Кытааннах, Хийахсун, Диринг, оскуолалара, интернат-оскуола үчүгэйдик сабалатылар. Ол эрээри оскуолалар материалнай базиларын бөбөргөтүүтэ, баай матыры баахлалар үөһүнэр кабинеттары тарыйанга мистэтүтүтэр комсомольскэй тэрилтэлэр мөлтөхтүгү үлэһинилэр. Маньаха комсомольскэй тэрилтэлэр бийылгыттан быданнаахтык үлэһинилэрэ наада.

Оройуонга биир кыалда илин болууруоһунан кыһаанга уонна кыһаанга үөрөхтөөһүн буолар. Сыл айы үөрөтүннээх хабыы быһаана тохтор. Бытырынатын үрэх дыйдыгар кыһаанга оскуолу 110 ыччаты үөрөтүөхтээбиттэн 40 эрэ киһи үөрөһөн кылаастарын табыстылар. Сыл устата 23 үөрөтөөччү, ол иһиттэн 13-һэ биир чыһында суох үөрөхтөрүн бырахтылар. Комсомултуннар 6 эрэ нэһиликкэ үлээттилэр. Ол түмүгү 76 эрэ үөрэһээччи кылааһын табыста. Кэлэр өттүгэр 30-гар дьэра саастаах орто үөрөбү суох үлэһит ыччат учуотун хас биир дин үлэ коллективин, нэһилинэн төрүтэ ахсын чуолкайдьыр, үлэ-дэ кинилэри оскуолаттан чугаснаталдьыр ыадалаах. Үчүгэйдик үөрөнөр үлэһит ыччаттары моральнай, материальнай өттүнэн ойбоһуонга комсомольскай төрүтүтү байыларын болдомтолорун уураллара эрийдилэр.

Үүрэгжүүлэгчид идийнз-политический явган ордук тэрхүүнлээ нэрхтүк Бахем орто оркуудатыг мэтчиллэр. Оркуудад хаа сард хахыг нэдлгнформаци оркуудлар, суботугаарга дөктүгүдэр үлэллнлэр. Кызгас чалс-таргтар таб. Л. И. Брежнев Са-на дымлаагы эбэрдэтнлэр, кини «Аччгыгй сир», «Кырыс сир» дия аймшпыларгтар бөснөдлэр нгмтлалдыбгытара.

Ол гынан баран оройночига

Үөрлөгчид ийнхүү идэвхэн-полити-
ческий нэгтгэлтэй бэлтгэн даван
үүс итгэлтэй уршигт хүтүүлээр
бэлтгэл, Агаарын Олоннэмэлт
найд, ну үдэ болсон ринко-
мун отүтүн ыраагийн сэтгэл
сух салалт уршиг хонтурууд-
лын кэлэ.

Идеологически-политический нутин интэр үзэ бүтүүнүүтүн амааца тывон буоларын ойнаагытыван үөрөнөөччүлэр олохтооннай ак-тивностарын өрө көтөрүүтэ, өйдө-рун-санааларын түмүүтэ комсомольская төрүөттэлэр интэр-үөр-төрү үлээрин бүтүүнүү туһаа-ныахтаахтар.

«Хас бишрдиң ичтат, үөрөнөөчү улаңа үөрөннү өскүсөлөтүн» биялактаах. диген комсомол XVIII съезин революциятыга атталар. Маны өлөхкө килеринге педколлективтарга дьолунаах комону өскүсөлөрдөндөү комсомольскай тарилтөлөр өгөрүөхтөхтөр. Диринг, Азия, Хайахсыт, Сыланг, Мугудай, орто өскүсөлөрдөргө пронаводствений үөрөхтөһи өлөхкө кириде. Ааспыт үөрөх дыһыгар өрөйүө алта өскүсөлөтүн оңус амлааһын 131 үөрөкөччилэрө тракторист иддигар үөрөмниттертөн, 60-нага III кыдасстах тракторист, 26-тыа хөһөйөһтөһтөһи механизаторын иддигарын амлаалар, 69 кыме сүөһү нитигини төртүтэринер, 25 сүө огуруот аһын үүнэрэһиңиддигарын төһөннөһтөр.

болгох ёршгүйн, идэг тунаа-
ны сэтгэвчлэх буудууг бодъ
бэлэнэ эриймтэйг бичигч тус
тулдутах. Итгэхээс Дунд орто
уусни Хадаар арьс малаастах
окусаадариан саглаавынара
АТН холбоорунан бузар.

[illegible]

Он эрээр маныха оркуулаа-
гын комсомольский тэргүүлэгч
Зуулгара бидлэр намынх. Про-
перский лаазырдар пачальникта
ришан, шонербожотайдарынан
ооар студенттар үлэиниллэр. Үлэ-
уонна сыншалалг лаазырдарын
салайныга комсомолец учуутал-
лор кыттынылара мөртөх. Ити
студенттар булгуччу теоритил-
лэхтаахтар.

Коммунистический сэрэг-майг
гаа нийтн үүрэх да бигриэмти-
гэр, үөрэх тас да өгүүтэр биир
сэбээстэхтик мыйлалмактаа.
Кылаас таһымнаары үзэж
учууталлар А. С. Иванова, (Ки-
тапхан), А. П. Федорова (Чурап-
ны орто оскуолата), Л. М. Нико-
курова (Интернат-оскуола), В. К.
Еремеева (Мугудай), Максимова
М. Е. (Хатылы) уо д. а. алба
сыраларын бирэлдэр. Хатылы
орто оскуолатын педагогиктын
нефүлүнүнүнэн комсомол албан-
наш музейн тариллинэ. Ол
эрээр бүтүмчү турутуман про-
филактической учуонка 40 со-
буундай саастарын слэз илан
оголот ол нинтэн 23 оскуола
сөөлөро туралара кылаас таһы-
нан үзэж алба итхэктерин.

этэр. Ити ордун Амма, Кытап-
нах, Хайвахыт орто, Одьулуун,
Чурапчы 1 №-дээх арыс кытаа-
птах оскуолаларыгар сыйыни-
лалар.

Итэр үлэ бип сүүн хайм-хатын интернациональ лян булар. Оройон үрдүн 50-тан тас сөнцлалэх 17 ИДК үлэин, 540 ово дээрхтанар, Оройон үрэнэччилэр Союз үрдүн ытыллар «Сондир-гость» операцияда антинвайдык кыттан 380 солк. киллэрдилэр, мань таһынац Доторлуу Вьетнамга нөмө фондугар араас су-буотушныктары тэрийэн 700 солк. ытыллар. Бу операцияга ордук элбэх средствоны Бахсы срто оскуолатын үрэнэччилэр киллэрдилэр. Сытэн сыл айы ытыллар «День юного героя-интернационала», «Фестиваль разноцветных галстуков» быралыныктар, радиован биэриилэр, манифестациялар ытыллар та-лымнара үрдэн илэр. Ол эрээрк Ойхууи, Сылан, Волтоио, Ха-йахсит оскуолаларыгар ИДК үлэ-тин суруйеуунга уонна арымга бэсэйдэн ытыһын муунурданан олороллор. Интернациональ лянны күүһүрдэр сылтэн бы-ыл В. И. Ленин юблэйиы уон-на Оро ван дойдутаагы сылын эиэстэрэ ИДК үлэни кэрүүү ытыларга олбазрынныбит.

Сыттан сыт айы искусство би-
лиги кунигэри олохтуттар чин-
ник киһири иһэр. Оройуон асую-
даларыгар 54 араа өртүтүк из-
рээбэ устуур курулуустар үлэ-
лэллэр. Манын 1867 оро-дьарык-
татар.

Од эрэри үгүс бсцолаларга бирдин-икпини курууонтар үзэлнндэр. Ордук драматическай, беканий үкнүү курууонтарыи, юкалнай-инструментальнай ансэмблары тэрийн үдэлттии ираагынаи ситэе суох.

Оскуулаардаагы комсомоль-
ский тэрлэлдэр хо-союзнай үд-
еи тувсарымыг быдлаагнаах үд-
еи ытаалар. Сытан-сыл ахсы
комсомолга ымыи уюнга ЫЕСДК
чицэннээр кайрингэ бэлэмиз
или хлачстыбата тувсарылар.
Бу өтгүнөи бэлэйдэ тэрэһиниэх-
тик Чурапчы, Диринг орто, Ха-
даар, Болонго адыг кыаастаах
оскуулаарын комсомольской та-
риллэлэрэ үлэнилдэр. Онтон Ам-
из, Хатылы, Хайахсыт, Ары-
лаах оскуулаарыгар ааспыт үө-
рөх дымтын киккис апарыгар бири-
дэ үөрэнээчи комсомол кээкети-
гэр үүннэриллибэтэ.

Биднийг эмгэг эдэр ыччатыг нийгмийн пионерскай тэргэлтээр оруулаларыг улаатай, үзэлээр уугутуураа илэр, днэтэ данмлаат-ыг. Ити бидлэн туура, үлэ формаларыг, ньымаларын төрдүтэн тунсарыг, хани не хоёонун байытары модруйар. Биднийг оро-йуомсугт икки тнхнмчч чиниэн-дэх пионерскай тэргэлтэе шад-ду кытта тэнгэе нийнн днхн хардымалар.

Од эрэри пионерскай тэрилтэ үлэттэр, ата-баатар быһаадастар үгүстэр. Үөрэх билиитин үрдэттигэ, иһин хаачыстыбатын тупсарыһа былааннаах үдэ утумнаахтык тэриллэбэт. Уга флаигада уруааччылар дииң ааты ыһыһа пионерскай дружиналар тэрийэр куоталаһыһылар көтүмэхтик ыһыһылар. Комсомол райпома кэлэр өтүгүт пионерскай тэрилтэлэр үлэлэриң оһыттарың атасталаһыһы тэрийэр былааннаах.

дүүллэйнгэ бастахнаа тал эп-
пик ИВСЛКС райкомун бюротун
чилгээг, 650 спортивной оркула-
ын директора Е. В. Пудов, дахи-
малаанка уолсай үерэх оркула-
ларыгар үөрэнээччилэрн илгэн
уснаа үлэбэ бэлэмнээһин дилин-
ник ыратылыбытын бэлэтээн
туран, оркулааары комсомоль-
скай тэрилтэ, учком түмүүллээхтик
Синргэ үлэинилэрэ үерэх билин-
тин хэачыстыбатыгар, бэрээдэж
тулсуутугар улахан суолталаар,
бастын олимп биолетенин гайаа-
ар итадалаар тохтоото.

ЫВСЛЖС райкомун бюротун илэнгэ, Чурапчы оскулатын онус ылааһын үөрэнээччигэ П. Хойанова бэйэтин оскулатын комсомольскай тэриэтэтин олобуу, лэтин сийилин билиһиннэрдэ. Өрөнээччилэр сайынгы сыһына-ыһыарын тэрийингэ үлэ ситэтэ дох мытылларын, маһааха комсомольскай комитет өттүттөн көмө көбүлүүбүтүн сыһанан захта.

Үлэлний мичаттары үерэтигээр
эрийнгэ баар итэбэстэри туора-
ви, бу үлэни төрдүттэн тупсарар
эрүк турар. Онно комсомольскай
эриэлтэлэр быһаччы кыттыыны
аллах, көмөлөһүүх тустаахтар,
ыйылгы үөрэх дылыгар кийбэ-
ни оскуолаларга, консулдьтупунар-
а 350 мичат үөрэннэхтөөрүттөн
100 эрэ мичат хабыллына. Сайын-
гы 9 үлэ уонна сэмьэлан лаабыр-
дарын үлэлэрэ эрэ ахтыллыбытта-
ра сымна, атын үлэлэр учуоттам-
наттар. Ити бөдөн итэбэстэри
туоратымга туһаннаах салайаач-
чылар, комсомольскай комитеттар
элбэри үлэниллэрэ инада,—дирэ-
районо инспектора Г. Я. Григо-
риев.

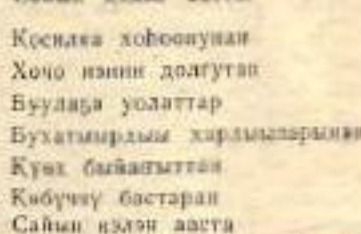
Үөрэнээчидлэр сыншалам хэмээн кэдүүстэйхтн атааралларгытэр проиэздовственнай тэрлэтэлэр комсомольскай комитеттара проиэздовственик баһаатыйдары аилаһыннара улахын көмөлөөх. Ити сир ваһы бийирэммит опыты сройуон бары оскуолаларытэр тэрийэр наадатын туһууан Чураачы I №-дээх арыс кылаастаах оскуоланы пионервожатыйа Е. Д. Монастыреваа эттэ.

ЫБСЛКС райкомун чилинээ, СССР райкомун инструктора Н. И. Яковлев оскуоланы бүтэрээчилэр производствога тахсылаларын тэрийнигэ комсомольский тэрилтэлэр инициативигэр туор соруктар, идэе туһайыым, нефтьто боппуруостарыгар санааларын өттө. Комсомольская тэрилтэ секретардара бэйэлэрин үлэлэригэр инициативалаах, принципиальной буолаллара наадатын ыйда.

ЫБСЛКС райкомун бюротун чилэнэ, Субуруускай аатынан совхоз рабочкомун председателэ С. С. Смирникова, киин этнэтин өйөөн туран, ыччаты орто оскуола кэиниттэн совхоз производствыгар таһаарымы утумнаах үлэ барбатын критикалаата. Шефтэах Чурапчы орто оскуолатын үөрэнээччилэрэ Субуруускай аатынан совхозта кылааһынан тахсарга быһаарынан баран тылларыгар турбатхтара, үлэбэ туһаайан иттигэ улахан көтүтүүлэр бааларын көрдөрөр.

Итгэл тэргэ пленумга Карл Маркс латинаан сойхоз рабочеконун председателэ Л. А. Дьяков, 13 М-дээх СПТУ комсомольский комитетын секретара Н. Н. Макаров, интернат-окуола директорын нэтир үлэжэ солбуулагчы Р. Р. Абрамов тал этгэлэр.

Комсомол райкомун VII плену-
ма дүүллэллэллбит болпуруска
туһаннаах уурады ылына.

В. СЕРОВ (ССТА) | С. Н. ЧИЧИГИНАРОВ.
 «Самы слых» райкома КПСС Якутской АССР («Новая жизнь») — орган Чуралчинского и районного Совета народных депутатов